

Yhdistyksen voimavarat

Turvallisemman tilan periaatteet

Kunnioittava vuorovaikutus

- Kuuntele muiden puheenvuoroja ja anna kaikille mahdollisuus osallistua keskusteluun
- Jos olet eri mieltä, etsi rakentavia ja rauhanomaisia keinoja sen ilmaisemiseksi.
- Käytä selkeää ja yleistajuista kieltä.

Kohtaa avoimesti

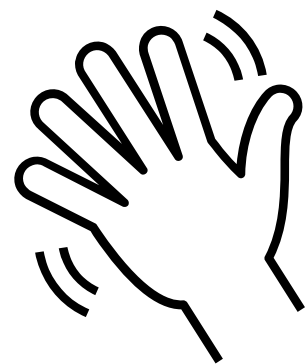
- Ota vastaan uudet aiheet ja ihmiset ennakkoluulottomasti.
- Kunnioita jokaisen itsemääritysoikeutta. Vältä oletuksia toisen taustasta, perhesuhteista tai sukupuolesta.
- Arvosta kaikkien fyysistä ja henkistä tilaa. Älä koske toista ilman lupaa.
- Pyydä lupa, jos otat tai julkaiset kuvia tai videoita muista ihmisistä. Älä ota kuvia tai julkaise materiaalia muista ihmisistä ilman lupaa.

Miten toimia

- Jos huomaat tehneesi virheen, pyydä anteeksi ja toimi seuraavalla kerralla eri tavalla.
- Jos huomaat jonkun toisen toimivan turvallisemman tilan periaatteita vastaan, ilmoita kouluttajalle / häirintäyhdyshenkilölle ja puutu mahdollisuuksiesi mukaan tilanteeseen.

Maaseudun Sivistysliitto ry:n henkilöstön yhdessä sopimat periaatteet.

Hei!

Tutustutaan ja
virittäydytään päivän
aiheeseen!

Osio 1

Tieto

- Yhdistystoiminta murroksessa
- Voimavarojen kasvattaminen yhdistyksessä
- Muutama vinkki viestintään

Yhdistystoiminta murroksessa

- Järjestötoiminnassa eletään monin tavoin muutosten aikaa.
- Perinteinen yhdistystoiminta ja erityisesti luottamustehtävät eivät kiinnosta samalla tavoin kuin aiemmin, vaan mukana halutaan olla enemmän pop up -tyyppisesti kertaluonteisissa tehtävissä.
- Tutkimusten mukaan vapaaehtoistyö kuitenkin kiinnostaa edelleen, mutta tavat olla mukana muuttuvat.

Järjestötoimintaan vaikuttavia ilmiöitä

Vapaaehtoisuuden muodot muutoksessa

Ihmiset eivät halua sitoutua pitkäjänteisesti (erityisesti luottamustehtävät)

Rinnalle on tullut projektimainen ja kertaluontoinen tekeminen ja pop up-toiminta

Tarjonnan moninkertaistuminen

Houkuttelevien toimintojen tarjonta lisääntyy ja kilpailu kiihtyy (erityisesti kaupungit)

Mielikuvat ratkaisevat mihin lähdetään mukaan

Odotukset, osaaminen ja laatu korostuvat

Yhdistystoiminnalta vaaditaan laatua ja tuloksia (jäsenet, viranomaiset, kumppanit)

Paine ammattimaisuuteen kasvaa

**Heijastuvatko nämä
ilmiöt oman
yhdistyksesi
toimintaan?**

Toisaalta...

- Vaikka muutoksia osallistumisessa tapahtuu, merkityksellisissä asioissa halutaan edelleen olla mukana.
- Uusia yhdistyksiä myös perustetaan jopa entiseen tahtiin.
- Uudenlaisia mahdollisuuksia kansalaistoimintaan tuo myös sosiaalinen media, jonka ansiosta näkyvyyttä toiminnalle voi saada aikaisempaa laajemmin.
- Ihmiset myös osallistuvat mielellään erilaisiin omien arvojen mukaisiin tempauksiin.

Yhdistyksissä tulisikin pohtia, miten toimintaa ja osallistumismahdollisuuksia voisi mukauttaa niin, että se vastaisi nykypäivän tarpeita?

Mistä lähteä liikenteeseen?

Ensin kannattaa kurkistaa omaan yhdistykseen:

- Miltä yhdistyksessämme / toiminnassamme näyttää ja tuntuu?
- Onko iloa ja innostusta? Onko mukana motivoitunutta porukkaa? Vai onko tekeminen pakkopullaa?
- Saadaanko hallituspaikat täytettyä helposti, millainen työnjako on hallituksen sisällä?
- Onko meillä muita aktiivisia jäseniä vai kasautuvatko tehtävät hallituksen jäsenille?

Levennä hartioita, ennakoi tulevaisuutta

- Jos tekeminen kasautuu liiaksi hallituksen jäsenille tai muutamalle aktiiville, kannattaa pohtia miten yhdistyksen voimavaroja voisi kasvattaa.
- Voimavarojen kasvattaminen ei ainoastaan tue vapaaehtoisten jaksamista vaan turvaa myös yhdistyksen tulevaisuutta aiempien aktiivien jäädessä pois toiminnasta.

Toimijarinki

Kertaluonteisiin tehtäviin silloin tällöin voi olla helpompi tarttua uutena kuin ottaa heti vastuuta hallituksen jäsenenä. Toimijaringin ajatuksena on tarjota kertaluonteisia lyhytketoisia tehtäviä "kevytvapaaehtoisille".

Toimijarinkiä varten voi perustaa esimerkiksi oman whatsapp-ryhmän, sähköpostilistan tai hyödyntää jo yhdistyksen olemassa olevia kanavia.

Kevytvapaaehtoisia voi kutsua esimerkiksi erilaisiin tapahtumiin ja tempauksiin avuksi erilaisiin vastuutehtäviin.

Pohdittavaksi:

Miten ja mistä kanavista mahdolliset kevytvapaaehtoiset tavoitetaan? Miten kevytvapaaehtoisia tuetaan ja perehdytetään tehtäviin?

Jäsenistön osaaminen käyttöön

Yhdistyksen jäsenistössä on monenlaista osaamista. Hallitusten jäsenten ei tarvitse tehdä kaikkea vaan esimerkiksi yhdistyksen viestintää voi hoitaa rivijäsen.

Voisiko esimerkiksi somevastaavana toimia joku yhdistyksen tai alueen nuorista? erilaisiin vastuutehtäviin.

Pohdittavaksi:

Millaista osaamista teidän jäsenistöstänne löytyy? Miten jäsenistön osaamista voisi kartoittaa?

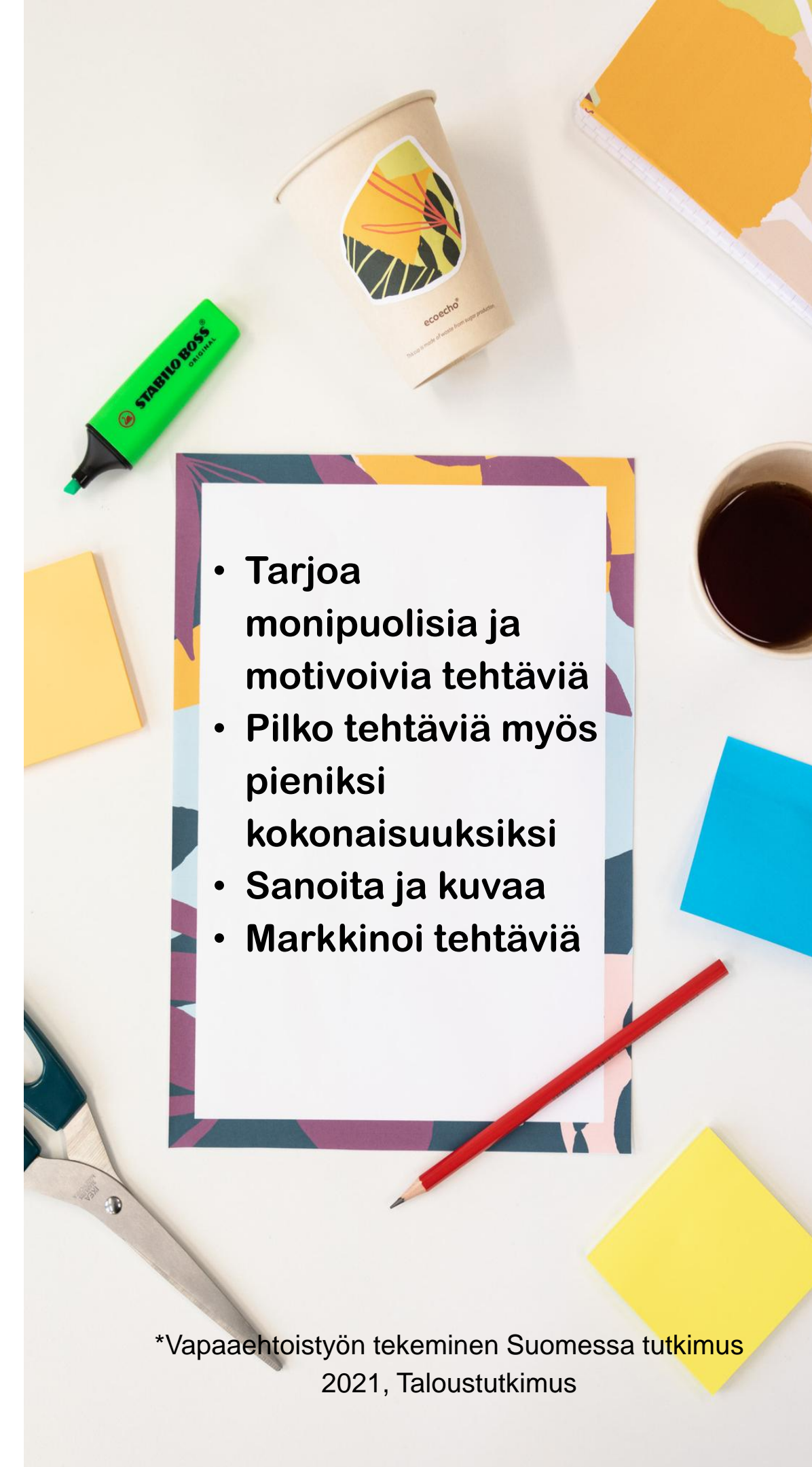

Muutama sana viestinnästä...

Pilko, kuvaa, paketoi, markkinoi

- "Tarvitsemme vapaaehtoisia" ei innosta jäseniä ottamaan yhteyttä.
- Tehkää vapaaehtoiseksi tuleminen helpoksi räätälöimällä valmiiksi selkeä tehtävä, kuvaus, kesto ja antamalla sille nimi.
- Kertokaa, mihin konkreettiseen asiaan vapaaehtoista tarvitaan, kuinka pitkäksi aikaa, mitä se vaatii ja mitä osallistujia siitä hyötyy.
- Kannattaa pilkkoa erilaisia tehtäviä pieniksi tehtäviksi ja kokonaisuuksiksi, joiden vaatima tunti- ja työmäärä on helppo arvioida.
- Pohdi myös, miten asiasi sanoitat ja viestit.

- **Tarjoo monipuolisia ja motivoivia tehtäviä**
- **Pilko tehtäviä myös pieniksi kokonaisuuksiksi**
- **Sanoita ja kuvaa**
- **Markkinoi tehtäviä**

TOIMINTAKERTOMUS

NUPPULAN KYLÄN VUOSI 2024

JÄSENIÄ

350

- Yhteensä 350
- Uusia vuoden aikana 35

JÄRJESTIMME

- Koulutuksia 5
- Urheilukerhoja ja tapahtumia 10
- Kyläiltoja 10

OLIMME MUKANA

- Messut...
- Yhteistyö muiden yhdistysten kanssa..

VIESTIMME

Yhdistystiedote 5 kpl
Somekanavat: Facebook, IG

VAIKUTIMME

- Mielenilmaus kyläkoulun puolesta
- Mielialpidekirjoitukset 3 kpl
- Ympäristön hoitoa, vieraskasvitorjuntaa..

Tee toiminta näkyväksi

Milloin olet viimeksi lukenut rivijäsenen roolissa yhdistyksen toimintakertomuksen?

Mitä jos toimintakertomus olisikin kuvan muodossa yhdistyksen verkkosivuilla ja / tai somekanavissa?

Kuvat kertovat enemmän kuin tuhat sanaa!

Miltä yhdistyksenne viime vuosi näyttäisi kuvana? Esimerkiksi ilmaisella canva-ohjelmalla teet näppäristi infograafin vuosikertomuksesta.

Sanoita yhteinen unelma

- Yhdistyksissä on usein pitkäaikaisia aktiiveja, joille toiminnan tavoite ja tarkoitus on itsestäänselvää. **Näin ei välttämättä ole uusille jäsenille tai jäsenyyttä pohtiville.**
- Välillä onkin hyvä palauttaa mieleen ja yhteiseen keskusteluun, miksi olemme olemassa, mikä on toimintamme merkitys.
- Merkitykselliseen koettuun toimintaan on helpompi lähteä mukaan ja antaa siihen omaa vapaa-aikaa.

**Yhteisen unelman sanoittaminen:
Miksi me tätä teemme, mihin haluamme vaikuttaa,
miksi tämä on tärkeää?**

Osio 2

Tehtävä

Voimavarapuu

Pysähdy hetkeksi miettimään Voimavarapuu-harjoituksen avulla omia voimavaroja ja ajatuksiasi vapaaehtoistoimijana.

Voimavarapuu

Harjoituksen avulla voit pohtia omia voimavarojasi ja tämän hetkisiä ajatuksiasi vapaaehtoistoimijana, luottamushenkilönä tai muuten yhdistystoimijana.

Oksat
Minkä asioiden tekemisistä nautit?

Runko
Missä olet erityisen hyvä?

Lehdet
Mitä haluaisit oppia, missä kehittyä?

Putoavat lehdet
Mitkä asiat vievät energiaasi, mistä haluaisit luopua?

Juuret
Mistä saat energiaa arkeesi, mikä sinua kannattelee?

Lähde:
saavutettavatpolut.humak.fi.
Mukaellen Suvi Kosonen (2022)
Ihmisen paras esiin

MAASEUDUN SIVISTYSLIITTO
MSL verkko-opisto moodle.msl.fi

Tauko

Osio 3

Tieto

- Luottamushenkilöiden johtaminen
- Työnjako hallituksessa
- Perehdytys ja koulutus
- Palaute ja kiittäminen

Luottamushenkilöiden johtaminen

Muutokset vapaaehtoistyössä ja siihen sitoutumisessa heijastuvat myös ihmisten odotuksiin hallitustyöskentelystä.

Vapaaehtoisten johtaminen 2020-luvulla ei ole tehtävien ja käskyjen jakamista vaan kuuntelua ja yhteisten ideoiden edistämistä.

Puheenjohtaja on enemmänkin koordinaattori, innostaja ja kannustaja.

Työnjakoon kannattaa panostaa

Vinkkejä työnjakoon

- Yhdistyksen hallituksen jäsenten työnjakoa kannattaa käydä läpi kokouksissa koko toimintakauden ajan.
 - Hallituksen järjestäytymiskokouksessa voidaan yhteisesti linjata ja päättää työnjaosta sekä esimerkiksi tarvittavista työryhmistä.
 - Kirjaukset pöytäkirjassa auttavat myös tulevia hallituksia!
 - Kannattaa miettiä myös, voisiko joitain tehtäviä yhdistyksessä jakaa hallituksen rinnalla toimiville työryhmille, jotka voivat toimia kevyemmällä periaatteella.
- **Varapuheenjohtajalle voi antaa hoidettavaksi esimerkiksi jonkin kokonaisuuden tai vetovastuun projektista. Vähentää puheenjohtajan työkuormaa.**
 - **Sihteerin apuna voi olla viestintävastaava.**
 - **Voisiko alueen nuoria innostaa mukaan viestintäavuksi, esim. someviestintää tekemään?**

Pohdittavaksi:

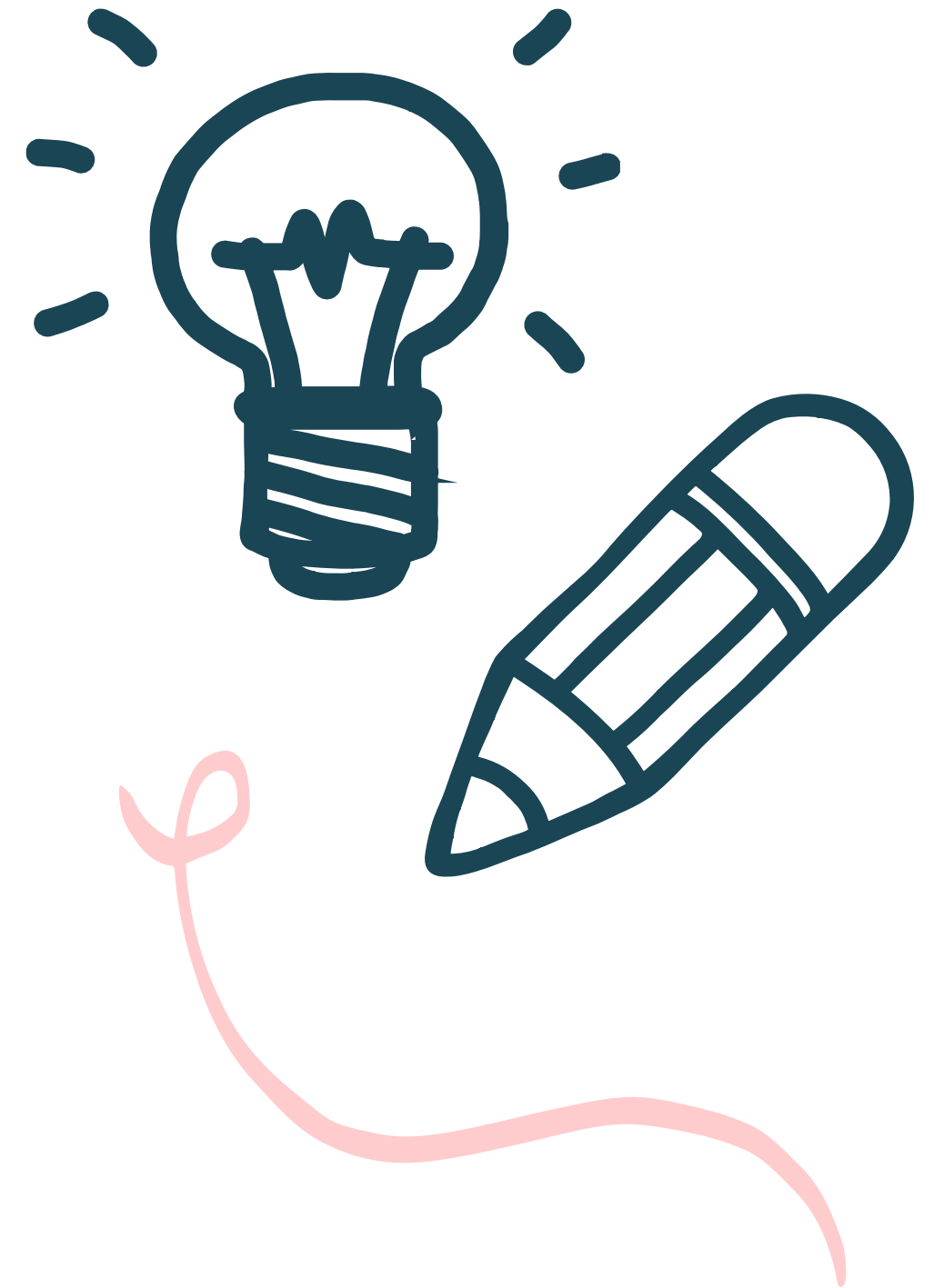
Miten teidän yhdistyksessä on jaettu vastuuta hallituksessa?

Tehtäväkuvauksilla sujuvuutta toimintaan

- Vastuuhenkilöiden tehtäväkuvat kannattaa kirjoittaa auki; tehtävä on helpompi ottaa vastaan, kun tietää mitä tehtävä edellyttää.
- Ohjesäännöillä voi selkeyttää toimintaa esim. kirjaamalla eri toimijoiden (ja työryhmien) toimintatapoja ja rooleja.

Esimerkkejä ohjesäännöistä:

<https://pykala.fi/yhdistys/yhdistyksen-saannot/>

Esimerkki tehtäväkuvauksesta

Jos tehtävät ovat vaihtuvia tai ohjesäännön kirjoittaminen tuntuu turhan suureelliselta, tehtäväkuvaukset voi kirjata myös esim. tällaiselle pohjalle.

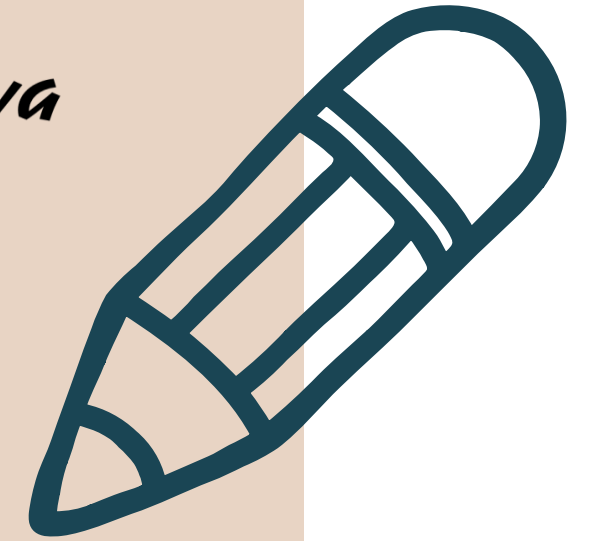
Verkkosivuvastaava

Tehtäväkuvaus lyhyesti:

Tehtävät käytännössä:

Käytettävissä olevat työkalut, ja ohjelmistot.:

Tuki: keneltä saan apua?

Lähde: Mukailen Vanhempainliiton yhdistyskehittäjäkoulutuksen materiaali. Motivoiva hallitustyöskentely. Sivis 2020.

Hallitusten jäsenten sitouttaminen

- Jokaisella on erilaiset motivaattorit olla mukana toiminnassa; esimerkiksi uuden oppiminen, vaikuttaminen, yhdessä tekeminen tai harrastusten mahdollistaminen omalle paikkakunnalle.
- Omien motivaatiotekijöiden tunnistaminen auttaa jaksamaan hallitustyössä ja tekemään siitä mielekästä.
- Motivaatiotekijöistä kannattaa myös keskustella yhdessä muiden hallituksen jäsenten kanssa.

Sitoutumista tehtävään edesauttavat mm. seuraavat asiat:

- Tehtävän sopivuus
- Perehdytys
- Mielekkääksi koettu ajankäyttö
- Vuorovaikutus puheenjohtajan ja muiden hallituksen jäsenten kanssa.

Perehdytystä ja koulutusta tarvitaan

- Vapaaehtoiset toimivat tehtävässään "tavallisen ihmisen tiedoilla ja taidoilla", heillä ei siis välttämättä ole ennakoon osaamista esimerkiksi yhdistystoiminnasta.
- Yhdistyksessä tulisikin huolehtia riittävästä luottamushenkilöiden sekä muiden vapaaehtoisten perehdyttämisestä.
- Perehdytys tehtävään ja yhdistyksen toimintaan auttaa jaksamaan ja sujuvoittaa koko hallituksen toimintaa.
- Yhdistyksille on tarjolla myös monenlaista, ilmaistakin koulutusta (oma kattojärjestön, hankkeet jne)

Tukea ja koulutusta yhdistyksille:

- Oman alueellisen tai valtakunnallisen kattojärjestön koulutukset
- Opintokeskukset, kuten Maaseudun Sivistysliitto, ovat järjestöjen oppilaitoksia ja tarjoavat monenlaista koulutusta yhdistyksille.
- Kansalaisareena: Vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallinen vaikuttaja. Oppaita ja koulutuksia vapaaehtoisille.

Palaute ja kiittäminen

Palautteen antaminen on tärkeää ja joskus vaikea osa puheenjohtajan ja muiden luottamushenkilöiden työtä.

Positiivinen palaute kannustaa ja motivoi ihmisiä toimimaan.

Hyvä puheenjohtaja osaa jakaa kiitosta, kun se on paikallaan, mutta puuttuu myös vallitseviin epäkohtiin tarpeen tullen.

Eleet ja olemuksemme paljastavat enemmän kuin sanallinen viestintä.

Viesteistä: Sanat 7 % Ääni 38 % Olemus 55 %
koulutusta.

Miten teidän yhdistyksessänne kiitetään luottamushenkilöitä ja muita vapaaehtoisia?

Resepti: Yhdistyksen voimavarojen kasvattaminen

Hallitus ja muut luottamustehtävät

Ymmärrys perustehtävästä

- perehdytys kuntoon
- koulutusta tarvittaessa

Tehtävien jakaminen

- tehtäväkuvaukset / ohjesäännöt
- kaikille selkeä vastuualue: kysy ja kuuntele kiinnostuksen kohteita!

Yhteisesti sovitut välineet sujuvaan yhteydenpitoon ja yhteistyöskentelyyn.

talkoolaiset / toimintajoukot/ Kevytvapaaehtoiset

- Kevytvapaaehtoisuus on kertaluontoista/lyhytkestoista, (arvojen mukaista) matalan kynnyksen toimintaa
- "Pilko, kuvaa, markkinoi": helposti haltuun otettavia tehtäviä
- Parhaimmillaan toimivat hallituksen rinnalla lisäten yhdistyksen voimavaroja merkittävästi

Yhteisen unelman sanoittaminen :

"Miksi me tätä teemme, mihin haluamme vaikuttaa, miksi tämä on tärkeää"

- Merkitykselliseksi koettuun asiaan on helpompi lähteä mukaan
- Auttaa myös jaksamaan vaikeilla hetkillä!

Osio 4

Tehtävä

Yhdistyksen voimavarat- kanvaasi

Keskustelkaa ja täyttäkää voimavarat-kanvaasi. Millaiset voimavarat teillä on yhdistyksessä tällä hetkellä ja miten niitä voisi kasvattaa?

Yhdistyksen voimavarat
Ideoita toiminnan kehittämiseen

Kysymyksiä keskustelun tueksi:

- Miten työt yhdistyksessänne jakautuvat? Onko työnjako toimiva?
- Miten yhdistyksen voimavaroja voisi kasvattaa?
- Millaista tukea ja perehdytystä tarjoamme uusille toimijoille?
- Miten digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään yhdistyksessä?
- Miten yhdistyksen jäseniä (tai muitakin toiminnassa olevia tai siitä kiinnostuneita ihmisiä) kuullaan?
- Olemmeko verkostoituneet muiden yhdistysten kanssa? Millaisia yhteistyön mahdollisuuksia meillä on?

Työnjako hallituksessa
Ideoita hallituksen työnjaon kehittämiseen

Muut vastuutehtävät
Mitä tehtäviä voisi jakaa muille kuin hallituksen jäsenille? (esim. somevastaava, tapahtumavastaava jne.)

Viestintä
Ideoita hallituksen sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittämiseen

Tekijöiden saavuttaminen ja innostaminen
Mitä toimintatapoja meidän pitää kehittää, jotta saamme osallistettua isomman joukon yhdistyksen toimintaan? (viestintäkanavat, näkyvyys, digitaaliset välineet, vuorovaikutus, johtaminen jne.)

Kokouskäytännöt
Ideoita hallituksen kokouskäytäntöjen kehittämiseen

Yhteistyö muiden yhdistysten kanssa
Mitä voisimme tehdä yhdessä muiden kanssa?

Perehdytys
Miten perehdytämme uudet hallituksen jäsenet? Onko perehdytys vastavuoroista eli otamme vastaan kehittämisideoita uusilta hallituksen jäseniltä?

Uusi toimintatapa, työkalu tai asia, jota kokeilemme vuonna 2025:

Kertaa ja opi lisää!

Lisää aiheeseen liittyvää materiaalia ja ladattavat kanvaasipohjat löydät MSL verkko-opistosta [Voimavarat yhdistyksessä](https://moodle.msl.fi)-kurssilta.

TAITAVA
yhdistystoimija

MSL
verkko-opisto
moodle.msl.fi

MAASEUDUN
SIVISTYSLIITTO

TAITAVA
yhdistystoimija

MSL
verkko-opisto
moodle.msl.fi

MAASEUDUN
SIVISTYSLIITTO

Lähteet ja lisätietoa

[Yhdistyksen ABC – opas suomalaiseseen yhdistystoimintaan](#)
[Yhdistyslaki](#)

[Hyvinkään yhdistykset: Yhdistyshallinto sujuvaksi](#)

<https://www.kokouskaytannot.fi/hallituksen-esitys-yhdistyslain-muuttamiseksi-on-annettu-eduskunnalle-6-10-2022/>

<https://www.yhdistystoimijat.fi/vuosikello-2-2/vuosi-tai-kevatkokous/>

[Tulorekisteri yhdistyksille ja säätiöille](#)

[Yhdistysten hyvä hallintotapa. Soste.](#)

Lähteitä ja lisätietoa

Yhdistyksen ABC – opas suomalaiseen yhdistystoimintaan

Yhdistyslaki

Hyvinkään yhdistykset: Yhdistyshallinto sujuvaksi

HÄMÄLÄINEN, J. ja LEMPINEN, M. 2018. Toiminnan suunnittelu ja hallinto yhdistyksissä

opinnäytetyössä

Mira Öling: Yhdistyksen vuosikellon suunnittelu työpajamenetelmiä käyttäen. Opinnäytetyö 2020, Savonia

KARREINEN, L., HALONEN, M. JA TENNILÄ, M. (toim.) 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Tampere: Hämeen Kirjapaino Oy 2017.

Lähde:: Tulevaisuuskatsaus. Kohti tulevaisuuskestävää vapaaehtoistoimintaa 2023 . Kansalaisareena.

Tulorekisteri yhdistyksille ja säätiöille